

ه کانون ثانی ۱۳۱۰

عدد ۱۹۸

سنه ۴ (در دنجی سنه)

بدل اشترا

پوسته اجرتیله برابر)

سنه لکی ۵۰ غروش

آلی آیلانی ۳۰

نسخه سی ۱ غروشه

سرمه کونلری نیشر اولونور فنی و ادرنی هفتتدک غنیمت
۱۳۰۷

اداره خانه و مطبعه سی

استانبولده باب عالی جاده

سنده قره بیت کتخانه سی

درج ایملین اوراق اعاده

اولغاز

باش محرری :

صالح زکی

پنجشنبه کونلری نیشر اولونور فنی و ادرنی هفتتدک غنیمت

اولدینی و شام اهالیسندن (نوقراط) [Naucrates] نامنده
برکینهك اوغلی بولدینی مورخین عرب طرفندن روایت
ایلمش ایسه ده بوروایت شایان وثوق بر اساسه مستند
بولغامشدر .

بالکیر بوراسی محققدرکه (اقلیدس) هر نریده تولد
ایتمش اولور ایسه اولسون عربینک بر بیوک قستی
یونانستانده کیچمیشدر .

فقط مومی الیهک کیمدن تعلم ایسدیکی وهانکی مکتبندن
یتشدیکی مجهولدر .

مشهور (لاکوس) ک اوغلی (بطلیوس) اسکندریه
دارالفنونتی تشکیل ایدهرک هرملنک مشاهیر علمانی اورایه
دعوت ایلدیکی صروده (اقلیدس) خیلیدن خیلی شهرت
قزاتمش اولمسيله مومی الیه ده اودارالفنونه جلب ایتمکدن
کیرو طورمامشدر .

بودارالفنونک ابتدای تشکیلنده علوم ریاضیه وبالخاصه
هندسه بر صورت غیر منتظمه ده تدریس وتعلیم ایلدیکی
وتألف اولنان کتاباندره بر اصول تحتنده اولهرق
یالبدینی جهته طلبه ریاضیاتک تحصیلجه مشکلات
عظیمیه دوچار اولیور ومعلومات ریاضیه تحصیلی تسهیل
ایچون معلومات مذکوریه صنفله تقسیم وهربری بر
اصوله توفیقاً تنظیم ایتمک لزوم کوریدور ایدی که ایشته
(اقلیدس) ک کتاب الاصول ، [Elements]
نامنده کی اثرنی یازمرق معلومات هندسیه یی یکدیگریسه ربط
ایتمکدن مقصدی ده بو اوله ققدر .

از مذکور اون اوچ کتابدن مرکب اولوب ایلمک
آلتی کتابسيله اون ریخی اون ایکچمی واون اوچنچی
کتابلری هندسیه عائد و دیگر دردی ده علی العموم نسبت
وتناسب ایله اعداد مشترک المیزان وغیرالمشترک المیزان
باحشدر .

مؤخرأ (اقلیدس) ک بواون اوچ کتابه ایکی کتاب
دها علاوه اولغمشدرکه مذکورک ایکی کتاب (اسکندریه)
دارالفنونی معملرندن (ایسقلالوس) [Hypsicle] ک در.
فقط ظاهر حاله کوره بو علاوه ک اول کتاب اصولی .

تقسیمده اسلری برندن طرح اولنور و اشارات
قولانی ضربه اولدینی کی مرعی الاجرا بولنور ایدی .
مثلا الی کتب ایله ایکی مال بیندکی فضلك ایکی

شیئه تقسیمی ، علی اشارت تقسیم اولق اوزره :

$$\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6} \text{ علی } \frac{1}{2}$$

صورتده کوستریلیر وحاصلی ده :

$$\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$$

اولهرق یازیلیر ایدی که بوده :

$$\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$$

۲ س

افاده سنک نتیجه سی :

$$\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$$

اولدینی بیان ایدر ایدی .

ایشته بشنجی فصل نهایته قدر مندرج اولان معلوم
ماتک خلاصه سی بوندن عبارتدر .

آیدن صورکه اجناسک ترفیع وتجذیرینه دائر بر فضل
کایر ایسه ده بونده بالکیر ذوحد واحد اولان ویاخود تعبیر
قدیم موجبجه مفرد اولوب وواعطف ویاادات استثنایله
مرکب اولیان کییاتک ضلع اوللری یعنی جذر مرکبترینک
صورت استخراجی کوستریش ذوحدینک ترفیعی وهله
ذوحدود ثلثه نلک تجذیری قاله آغازمشدر .

(مابعدی وار)

ص . ذ

ترجمه حواصی

اقلیدس

(اقلیدس) [Euclide] ازمنه قدیمه نلک المشهور
مهندسلرندن اولوب مسقط رأسی نرعی اولدینی وعمرینی
نصل کیچیردیکی حقیقه تاریخجه معلومات صحیحه مفقوددر .
واقعا هجرتک مائه ثلثه مننده اثری عربیجه ترجمه ایلد .
یکندن طولانی (اقلیدس) نامی فوق العاده بر شهرت قزاندینی
صروده مومی الیهک مسقط رأسی (صور) [Tyre] بلده سی

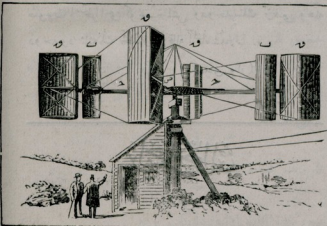
دوویتامبرغ [Bose de Wittemberg] طرفندن
طبع اولان كتابه مراجعت ايتك اقتضا ايدر .

مُتَنَقِّحْ

بر دینامو ، آلتی تحریک ایدن دکرمن

۱۸۸۷ سنه سنده اسقوچیانک « غلاسقو » بلده سنده

معلم « جیس بلیت » « ماریکیرک » نام محله (Accumulatur)
آکومولاتور (آلت الکتریقیسینه قوت ویرن
بر دینامو » بی تحریک مخصوص بریل دکرمنی انشا
ایتمشدی . کرچه او وقت بودکرمن پکده مکمل دکل
ایدیسهده شمعی قیدر حازر نصاب مکملیت اولمش
و « روبنسون » اصولندهکی (مقیاس ریاچ) لراساسینه
مستند املق اوزره انشا ایدلشدر . رستمز بودکرمنک
حال حاضرینی اراشه ایدر . (cccc) قانادلی هربری
۹ مترو ۸۶ ساتی مترو طولنده اولان و برمحور عمودی
اطرافننده دوران ایلین (AA) اشارتلی درت عیدد

[بر دینامو ماکینه سی تحریک ایدن دکرمن]

قوتلی قوله مربوط یاری بحق اسطوانی قوطولردن
عبسارتر . موسیو « بلیت » هر قولک اوجنیه و پوک
قوطولرک یاتیه (BB) اشارتلی اوفاق قوطولری علاوه
ایدهرک ماکینه سنک قوتی تزیید ایلدی .

شرح ایدن حتی بعض نقاطنی تعدیل ایلین ینه مذکور
دارالفنون « ملرندن مشهور (ناون) [Théon] در .

(اقلیدس) ک « کتاب اصولی » نک نائل اولدینی

قدر موقت هیچ بر کتابه میسر اولماشدر :

مالی مقننه لسانلرینک کافه سینه ترجمه ایدلش
و حتی اخیراً ژم زویت مسیونرلری طرفندن چین
ایمپراطوری (قانع - هی) [Kang-Hy] ایچون نثار -
جهیه بیله ترجمه اولمشدر .

بو کتابدن ماعدا (اقلیدس) « دانا » [Data]
دیدیکی مواد اوزرینه بر کتاب یازمشدرکه کتاب مذکور
علمای عرب میانسده « کتاب المعطیات » نامیه معروفدر .
(پاپوس) موسی الیهک قطوع مخروطیات اوزرینه
درت کتابی ایل (محل هندسی) [Lieu à la surface] به
دائر ایکی کتابی و [porismes] نامی تحتده اوچ کتابدن
عبارت برآری بولندینی بیان ایدیور ایسهده بونلرک
نسخه لری محو ایدلش اولدیفندن پالکر بعض شراح
طرفندن ضبط اولان یارچهرلی اله کچکیشدر .

فرانسزکن راهلرندن اولوب اون بشعی عصر
میلاذیده ایستابده (فرا - لوقادی - بورغو) [Fra Luca -
di Borgo] نامیه شهرت بولان پاچبولی [Paccioli]
وندیکه کلهرک مشهور (لودویق - سفورس) [Ludouic -
Sforce] ک تشویق بیله اوراده عموم حساب و هندسه درسی
ویردیکی صرمده (کتاب اصول اقلیدس) ید لاتینجه
ترجمه ودها طوغریسی اولجه (قاپانوس) [Campanus]
طرفندن ترجمه اولسان نسخه بی تصحیح ایتمشدرکه نسخه
مذکور ۱۵۰۹ سنه سنده وندیکده طبع اولمشدر .

(اقلیدس) عطف اولان ده پک چوق نثار واریسهده
نه فائده بونلرک هیچ بری طوفان زماندن تخلص
اولنهامشدر . بوکا دایر بر فکر تام حاصل ایتک ایچون
(پاپوس) ک مجموعه ریاضیه سینه و (پروقلس) ک اناریسه وهله
۱۷۳۴ تاریخنده لیسپس [Leipsice] ده [De variis -
Euclidis Editionibus] نامیه علم شهر (بوز